

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นันทกานต์ จีรังกรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อีเมล : off_1976@hotmail.com

ธานี เกสทอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อีเมล : off_1976@hotmail.com

ทิพย์พัฒน์ สันตะวัน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อีเมล : off_1976@hotmail.com

Received : September 22, 2020 Revised : November 17, 2020 Accepted : December 27, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมินรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ผู้บริหารและครู 516 คน ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 12 คน โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง สดितिที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0, ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21, การประกันคุณภาพและการกำกับดูแล, สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, การบริหารการมีส่วนร่วม, การพัฒนาครู และบุคลากร, การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 และวัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21, การพัฒนาครู และบุคลากร, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0, สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารการมีส่วนร่วม, การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้, การประกันคุณภาพและการกำกับติดตาม ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารงานวิชาการ, ประเทศไทย 4.0

A Model of Academic Administration for Thailand 4.0 of Secondary schools under the Provincial Administrative Organization

Nuntakarn Jirangkorn
Nakhon Sawan Rajabhat University
E-mail: off_1976@hotmail.com

Thanee Gesthong
Nakhon Sawan Rajabhat University
E-mail: off_1976@hotmail.com

Teeppipat Santawan
Nakhon Sawan Rajabhat University
E-mail: off_1976@hotmail.com

Abstract

This research aimed to 1) analysis the components of academic administration for Thailand 4.0, 2) Form a model of academic administration for Thailand 4.0 and 3) evaluate a model of academic administration for Thailand 4.0. It's mixed research method. The research instruments were interview, questionnaires and a pattern evaluation form. The sample consisted of 9 experts, 516 administrators and teachers, and 12 from administrators by purposive sampling. The statistical format used was frequency, percentages, mean, standard deviation and exploratory factor analysis (EFA). The results showed that; 1. The components of academic administration for Thailand 4.0 resulted in 8 components: teaching and learning management in Thailand 4.0, administrators of 21st Century, quality assurance and supervision, Innovative media and information technology, educational curriculum development, participation management, teacher and personnel development, research and development of learning resources. 2. A model of academic administration for Thailand 4.0 consists of 3 parts: Part 1; Introduction was the basic principles of academic administration for Thailand 4.0 and the purpose of a model. Part 2; Content consists of 8 components as administrators of 21st Century, teacher and personnel development, educational curriculum development, teaching and learning management in Thailand 4.0, Innovative media and information technology, participation management, research and development of Learning resources, quality assurance and supervision. Part 3; Conditions of success. 3. The evaluation result of a model of academic administration for Thailand 4.0 was at the highest level of accuracy, suitability, utility and feasibility.

Keywords: model, academic administration, Thailand 4.0

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะการบริหารวิชาการเป็นงานสร้างทักษะด้านภูมิปัญญาให้เด็กได้มีความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา มีเหตุผล สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการตามขอบข่าย ซึ่งจำแนกออกเป็น 17 งาน คือ 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 7)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องร่วมกันวางแผนในการพัฒนาจัดการศึกษามีการวางแผนในเชิงกลยุทธ์ เพื่อการนำแผนไปปฏิบัติและต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นอย่างสูง เนื่องจากภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องใช้เทคนิควิธีการในการบริหารโดยอาศัยทรัพยากรต่างๆ ในการบริหาร อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการจัดการ (Management) เข้ามาดำเนินการตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนร่วมคิด ร่วมทำ การทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยได้รับการเตรียมความพร้อมเห็นคุณค่ามีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนถึง การแสดงความคิดเห็นต่องานวิชาการ เพื่อใช้ในการวางแผนปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามที่ต้องการ (กมล ภูประเสริฐ, 2544: 6 อ้างถึงใน สุพรรณิกาสีสะอาด, 2554: 2)

ผลการศึกษารับบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ปัญหาอุปสรรคในด้านวิชาการ มีดังนี้ 1) อปท.มีความแตกต่างกันในศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการ รวมทั้งความสามารถในการหารายได้ทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ อปท.ทำได้ไม่เท่าเทียมกัน 2) การจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้และทักษะในการเป็นผู้นำการใช้หลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร และขาดทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ขาดแคลนสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เหมาะสมรวมทั้งครูขาดทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ขาดแคลนศึกษานิเทศก์ ขาดการนิเทศอย่างเป็นระบบทั่วถึง และต่อเนื่อง และขาดการนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561: 4)

จากปัญหาที่พบ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งบทบาทของการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้นเป็นเครื่องมือพัฒนาคนให้มีสมรรถนะ สนับสนุนให้เกิดเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์/สังคมศาสตร์ และนวัตกรรมวิทยาศาสตร์/สังคมศาสตร์ มีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม

การเมือง ที่เอื้อต่อการอารยวิวัฒน์ประเทศ เป็นกระบวนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นอารยะหรือประเทศที่เจริญแล้วอย่างครบถ้วนทุกด้าน ทุกมิติ และทุกองค์ประกอบของสังคมโดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการคิด พัฒนาสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติได้จริง เป็นฝ่ายแสงเอง ผลិតองค์ความรู้และนวัตกรรม บูรณาการกับสังคม ร่วมมือกันทำเรียนแบบนักราชญา โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างผู้เรียนที่มีสมรรถนะเป็นที่ต้องการสนับสนุนการคิดนวัตกรรม และการพึ่งตนเองได้บ้างทางด้านเทคโนโลยี (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2559: 19) ซึ่งสอดคล้องกับธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ (2559: 3) ได้กล่าวว่า “การศึกษาในยุค Thailand 4.0” มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือนอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนที่จะรักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการในยุครประเทศไทย 4.0 ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบัน และแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้นในอดีตให้สามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research Method) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากการกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ในขั้นตอนนี้เป็นการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาดำเนินการร่างรูปแบบฯ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา และส่วนที่ 3 เสนอไขความสำเร็จของรูปแบบ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำยืนยันรูปแบบ ด้วยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 9 คน สร้างคู่มือและประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด การประเมินรูปแบบประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ 4) ด้านความเป็นประโยชน์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่งให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1.1 ในภาพรวม ตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.45

1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 25 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .750 ถึง .953 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 19.550 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 19.166 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 25 ตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 1 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 1 ว่า “การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0”

องค์ประกอบที่ 2 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 16 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .801 ถึง .930 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 12.070 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 11.834 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 16 ตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 2 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 2 ว่า “ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21”

องค์ประกอบที่ 3 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 11 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .822 ถึง .925 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 9.152 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 8.973 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 11 ตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 3 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 3 ว่า “การประกันคุณภาพและการกำกับดูแล”

องค์ประกอบที่ 4 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 11 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .792 ถึง .941 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 9.056 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 8.878 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 11 ตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 4 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 4 ว่า “สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ”

องค์ประกอบที่ 5 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .843 ถึง .923 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.523 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.395 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 10 ตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 5 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 5 ว่า “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา”

องค์ประกอบที่ 6 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .771 ถึง .924 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.284 และมีค่าร้อยละ

ละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.161 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 8 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 6 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 6 ว่า “การบริหารการมีส่วนร่วม”

องค์ประกอบที่ 7 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .834 ถึง .894 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.160 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.039 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 8 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 7 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 7 ว่า “การพัฒนาครู และบุคลากร”

องค์ประกอบที่ 8 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สังเกตได้ จำนวน 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .770 ถึง .929 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 4.332 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 4.237 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบที่สังเกตได้ ทั้ง 6 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบที่ 8 ได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ 8 ว่า “การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้”

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย

1. หลักการพื้นฐานของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาครู และบุคลากร

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0

องค์ประกอบที่ 5 สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ

องค์ประกอบที่ 6 การบริหารการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 7 การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 8 การประกันคุณภาพและการกำกับติดตาม

ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 1

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

A MODEL OF ACADEMIC ADMINISTRATION FOR THAILAND 4.0 OF SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความเหมาะสม

ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นว่า คู่มือการ

ใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

อภิปรายผล

ในการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย แยกเป็น 3 ประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0, ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21, การประกันคุณภาพและการกำกับดูแล, สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, การบริหารการมีส่วนร่วม, การพัฒนาครู และบุคลากร, การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในสภาพปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้สถานศึกษามีการปรับปรุงให้เข้ากับยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยเฉพาะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในแต่ละสถานศึกษา ซึ่งในปัจจุบันงานวิชาการมีความสำคัญต่องานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นหัวใจของกิจกรรมทุกชนิดที่เกิดขึ้นในโรงเรียนมุ่งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มุ่งประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลทั้งเป็นงานที่ผู้บริหาร และครูผู้สอนร่วมกันปฏิบัติเป็นภารกิจหลัก โดยสามารถเป็นเครื่องมือพัฒนาคนให้มีสมรรถนะสนับสนุนให้เกิดเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์/สังคมศาสตร์ และนวัตกรรมวิทยาศาสตร์/สังคมศาสตร์ มีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่เอื้อต่อการอารยวิถีวัฒนธรรม ประเทศ โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้น การคิด พัฒนาสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติได้จริง เป็นถิ่นโลกาภิวัตน์ เป็นฝ่ายแสงเอง ผลิตองค์ความรู้และนวัตกรรม บูรณาการกับสังคม ร่วมมือกันทำเรียนแบบนักปราชญ์ โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างผู้เรียนที่มีสมรรถนะเป็นที่ต้องการ สนับสนุนการคิดนวัตกรรม เทคโนโลยีและการพึ่งตนเองได้ ดังนั้น องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 จึงควรมีอยู่ใน 8 องค์ประกอบดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมภารกิจและเป้าหมายสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 13) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) การปฏิรูป หลักสูตร สื่อการเรียนรู้อะไรและเทคโนโลยี 2) การปฏิรูประบบการวัดและประเมินผลการเรียน 3) การปฏิรูประบบการพัฒนาคุณภาพครู 4) การปฏิรูประบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษา และ 5) การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วิริยะ (2558) ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา และ 8) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chester (1966) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีประสิทธิภาพสูง เกิดจากการส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน อภิปรายปัญหาการเรียนการสอน การสังเกตการณ์สอน มีวิทยากรมาบรรยายประชุมปฏิบัติการด้านเทคนิคการสอนและใช้สื่ออุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน

2. การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 และวัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21, การพัฒนาครู และบุคลากร, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0, สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารการมีส่วนร่วม, การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้, การประกันคุณภาพและการกำกับติดตาม ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนานโยบายการบริหารจัดการจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และกำหนดประเด็นในการพัฒนางานวิชาการ ด้านการพัฒนาครู และบุคลากร โดยการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ที่มีทักษะภาษา เทคโนโลยี ทักษะอาชีพ ทักษะความรู้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การประชุมผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้า การจัดอบรมการพัฒนางานวิชาการแก่บุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการพัฒนาคณะกรรมาธิการท้องถิ่นให้มีศักยภาพตามสมรรถนะยุคประเทศไทย 4.0 ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0 โดยการปฏิรูประบบการวัดประเมินการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเพื่อพัฒนาความรู้ด้าน สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ การสร้างสรรค์นวัตกรรม การปฏิรูประบบการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำระบบ DLIT Resources และ DLIT Library ครูผู้สอนดำเนินการใช้สื่อ สังคมออนไลน์ (Social Media) อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ร่วมมือกับบริษัทสื่อต่าง ๆ เช่น Microsoft, Google, Meet, Facebook, Line, E-learning, E-book เป็นต้น ด้านการบริหารการมีส่วนร่วม โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือรอบด้าน การสร้างความมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมและบูรณาการระหว่างสถานศึกษาและชุมชน การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน ด้านการวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับผู้เรียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัย การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุนันท์ สีพาย และไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2561: 21) ได้นำเสนอการจัดการศึกษาในยุค 4.0 จำเป็นต้องมีทักษะด้านความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น การการทำงานเป็นทีม และสร้างเครือข่ายความร่วมมือรอบด้านระหว่างสถานศึกษาและชุมชน มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง มีทักษะสร้างแรงบันดาลใจแก่ตนเองและผู้อื่น มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาที่เรียน และสามารถนำไปบูรณาการการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ได้ มีทักษะวิชาชีพ มีทักษะเกี่ยวกับการจัดการอารมณ์ มีทักษะในการสื่อสาร เป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการคิด มีจิตสำนึกสาธารณะ เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีทักษะด้านความร่วมมือ คิดเป็น แก้ปัญหาได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วิริยะ (2558) พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า

ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 8) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ วังศรีคุณ (2558) ซึ่งพบว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ด้านการมีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ดังนี้ 1) พื้นฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ 2) พื้นฐานเกี่ยวกับสื่อ 3) พื้นฐานเกี่ยวกับ ICT และสอดคล้องพาสนา จุฬรัตน์ (2561) พบว่า ครูผู้สอนควรนำแนวทางของ STEM Education, Active Learning และ Problem Based Learning มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน เพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียนเกิด “ทักษะ” ด้านต่าง ๆ ที่คงอยู่และมีพัฒนาการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องที่สามารถนำไปเป็นฐานในการสร้างผลผลิตหรือนวัตกรรมได้ในอนาคต

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ในการสร้างรูปแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ได้ทำการศึกษาตัวแปรจากเอกสาร ศึกษาตัวแปรจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาตัวแปรจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการบริหารและแนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0 และหลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำตัวแปรทั้งหมดมาปรับตามความสอดคล้องและนำไปทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ได้เป็นองค์ประกอบในการนำมาสร้างเป็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งนำเสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญในระบบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยืนยันรูปแบบให้มีความเหมาะสม เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นจะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบส่วนการตรวจสอบไม่แตกต่างจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริงในยุคปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบที่ได้นั้นสามารถพัฒนาเพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น และกระชับถูกต้อง สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้ช่วยให้ตนเองและคนอื่นเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น ดังนั้นจึงต้องผ่านการประเมินคุณภาพของรูปแบบในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชาดิ ชมชื่น (2555) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของรวี จันทะนาม (2557) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วิริยะ (2558) พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีกระบวนการ ดังนี้

1. ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนานโยบายการบริหารจัดการจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และกำหนดประเด็นในการพัฒนางานวิชาการ
2. การพัฒนาครู และบุคลากร โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะภาษา เทคโนโลยี ทักษะอาชีพ ทักษะความรู้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การประชุมผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้า การจัดอบรมการพัฒนาางานวิชาการแก่บุคลากร
3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้มีศักยภาพตามสมรรถนะยุคประเทศไทย 4.0 ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพ
4. การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0 โดยการปฏิรูประบบการวัดประเมินการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเพื่อพัฒนาความรู้รอบด้าน
5. สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ การสร้างสรรค์นวัตกรรม การปฏิรูปสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำระบบ DLIT Resources และ DLIT Library

6. การบริหารการมีส่วนร่วม โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือรอบด้าน การสร้างความมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมและบูรณาการระหว่างสถานศึกษาและชุมชน การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน

7. การวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับผู้เรียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัย การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน

8. การประกันคุณภาพและการกำกับติดตาม โดยการจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา การสรุปรายงานประจำปีเพื่อรายงาน การกำกับติดตามให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) การนิเทศการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในด้านผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนานโยบายการบริหารจัดการจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และกำหนดประเด็นในการพัฒนางานวิชาการ ด้านการพัฒนาครู และบุคลากร โดยการพัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะความรู้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การประชุมผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้า การจัดอบรมการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการพัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะความรู้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การประชุมผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้า การจัดอบรมการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการพัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะความรู้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การประชุมผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้า การจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0 ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนยุคประเทศไทย 4.0 โดยการปฏิรูประบบการวัดประเมินการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเพื่อพัฒนาความรู้ด้าน สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ การสร้างสรรคนวัตกรรม การปฏิรูปสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำระบบ DLIT Resources และ DLIT Library ด้านการบริหารการมีส่วนร่วม โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือรอบด้าน การสร้างความมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมและบูรณาการระหว่างสถานศึกษาและชุมชน การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน ด้านการวิจัยและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับผู้เรียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัย การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน

ด้านการประกันคุณภาพและการกำกับติดตาม โดยการจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา การสรุปรายงานประจำปีเพื่อรายงาน การกำกับติดตามให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) การนิเทศการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จการมีข้อตกลงร่วมกัน, การให้การสนับสนุน, การบริหารจัดการที่ดี, การได้รับความร่วมมือ, สถานศึกษา ทั้งนี้ก่อนนำรูปแบบไปใช้ควรได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกับกระทรวงศึกษาธิการควรมีความเห็นชอบที่จะมีการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการในยุคประเทศไทย 4.0 เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียด ประโยชน์ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการศึกษาในยุคปัจจุบัน และให้การสนับสนุนสถานศึกษาที่สามารถนำนโยบายการพัฒนางานวิชาการไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีผลงานเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ชุมชน และสังคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการในยุคประเทศไทย 4.0 ของสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวผู้เรียน สถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการงานวิชาการเป็นอย่างดี ด้วยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญและครู บุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเสริมศักยภาพด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายใน

การสนับสนุนให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในยุคประเทศไทย 4.0 ให้ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้ตาม กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบที่ได้นำเสนอไว้เพื่อให้ระบบการบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีผลงาน นวัตกรรมดีเด่น ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการตาม แนวคิดประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการเพิ่มเติม เช่น ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ด้านการแนะแนวการศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559). *อนาคตใหม่ของการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.kruthai.info/495/>.
- ปรีชาติ ชมชื่น. (2555). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รวี จันทะนาม. (2557). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน ขนาดกลาง*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2556). *การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน Hurdle 1*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุชาติ วิริยะ. (2558). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่ม จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สุนันท์ สีพวย และไพฑูริย์ สีนารัตน์. (2561). *เปลี่ยนผ่านการศึกษาไทยสู่ การศึกษา 4.0*. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 24(2), 13-27.
- สุพรรณิกา สีอาด. (2554). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลศึกษา ในเขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2558). *การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21: ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Chester, N. M. (1966). *An Introduction to School Administration Selected Readings*. New York: Moillar.